

Over de *travel ban* en de *travel order*

Washington DC 28 januari 2017. Deze dag zal de geschiedenis ingang als de dag van de grote ontluistering *a rude awakening* zeggen ze aldaar. De dag waarop de VS opeens niet meer het land was van *Give me your masses* maar van de gesloten borders. Deze regels zijn niet gemaakt voor politieke beslommeringen alhoewel je dat als rabbijn soms ook doet en/of niet kan nalaten. Mag ik dan ook beleefd opmerken dat al die mensen die nu demonstreren op 5 continenten er geen probleem mee hebben dat je als Israëli heel veel landen niet binnenkomt. Daar maakt niemand zich druk over.

Pesach 2448. Meer dan 3300 jaar geleden was er geen sprake van een *travel ban* maar van een *order*. Jullie moeten gaan!! Onze voorouders verlieten toen Egypte overhaast en konden geneens proviand meenemen voor op reis.

Met wat voor gevoel gingen die voorouders toen op reis?

Natuurlijk met een gevoel van bevrijding en van opluchting. 86 Jaar slavernij waren immers tot een eind gekomen. Maar er was nog meer, de avond daarvoor hadden ze allemaal het Pesach offer gebracht. Groot en klein, oud en jong, man en vrouw. En daar geeft de Tora iets unieks mee in *perek 12,28*. De Tora geeft daar volgens Rasji twee dingen mee.

De Tora zegt dat iedereen alles precies had gedaan zoals Mosje en Aron hadden aangegeven. Maar de Tora zegt nog meer. Ook Mosje en Aron die eigenlijk niet onder de slavernij vielen brachten het Pesach offer precies zoals iedereen.

Wat geeft de Tora hier aan ons mee?

De Tora wil ons leren dat hier twee dingen samen gaan. Dat als de leiders in doen en laten één zijn met de rest van de mensen, dat die mensen dan ook doen wat er van hen wordt gevraagd. En het bijzondere is, dat dat niet het geval was na een reis van twee jaar, nee dat ging direct al zo.

Er was meteen bij de eerste *mitswa* een spirituele en betekenisvolle band tussen onze voorouders en hun leiders.

Wij allemaal hebben misschien wel eens een vraag een opmerking. Als we die hebben laten we dan deze *pasoeek* in *Sjemot 12* open slaan en daarnaar kijken.

Misschien sluiten de woorden die direct daarna komen, daar wel helemaal op aan. Die woorden zijn: En zie het was in het midden van de nacht. Soms denk je dat het nacht is dat het donker is dat je geen leiding hebt geen inspiratie en geen optimisme. Denk dan aan die nacht, want die nacht werd gedragen door de gezamenlijke spirituele beleving. Dat moment was uniek, op dat moment was het geen nacht het was licht zoals overdag aldus de verklaring van de *Or Hachaim*. Met dus maar één boodschap: gezamenlijk kunnen we dat daglicht, die hoop en kracht creëren.